

● A forradalom elkezdődött...

Az 1917-es év hideg januári napjait a pétervári és moszkvai munkások tömeges sztrájkjai hevítik fel. A január 9-i évfordulóról (1905-ben e napon — s ez a véres vasárnapként vonult be a történelembe — a cár a békés tüntetők közé lovetett) általános, még az állami üzemekre is kiterjedő munkabeszüntetéssel, szervezett tüntetéssel és felvonulással emlékeztek meg. E mozgalomban a résztvevők száma meghaladta a 200 ezer főt. A februári forradalom kezdetéig — másfél hónap alatt — több mint 1300 sztrájkban 670 ezer munkás szüntette be a munkát.

A politikai helyzet február elsejére pattanásig feszült. A cár kénytelen volt engedélyezni február 14-én a Duma összehívását. Jellemző a burzsoá ellenzékre, hogy a Duma akkori elnöke, Rodzjanko táviratban kérte a cárt a minimális kérés-követelések kielégítésére. A mensevik és eszer pártok jobboldali vezetése szimpátiatüntetést tervez — sikertelenül — a Duma alulról jövő támogatására.

A Bolsevik Párt oroszországi és pétervári bizottsága február 14-én (február 27) egynapos tiltakozó sztrájkot szervezett. Mint a korábbi sztrájkok, úgy ez is a „Le a háborúval”, „Le a kormányval”, „Eljen a köztársaság” jelszó jegyében folyt le. A párt e napon a munkásokhoz és a forradalmi demokráciához kibocsátott kiáltványában hangzott: „Várni és hallgatni tovább nem szabad. A munkások, a parasztság és mindazok, akik kénytelenek voltak a szürke köpenybe öltözni, kéz a kézben megvívják a cári klikkel harcukat, hogy örökre végezenek az Oroszországot fojtogató szegényteljes rendszerrel. Eljött a nyílt és döntő harc ideje.”

A Putylov-gyárban, a február 15-én tartott üzeni gyűlésen elhatározták, hogy 50 százalékos béremelést, valamint az elbocsátott munkások visszaállítását követelik és e cél érdekében sztrájkba lépnek. Február 22-én a hatalmas üzem igazgatósága kizárással válaszolt és 30 ezer munkást az utcára dobott. A gyár illegális pártszervezete sztrájkbizottság felállítását javasolta, amely bejárva a munkáskerületek hatalmas üzemait, általános munkabeszüntetést szervezett. Ez volt az a szikra, amely a robbanó anyagot lángra keltette.

A Putyiloviak kezdeményezése egyértelmű támogatásra talált. A munkások otthagyták a munkapadokat, gépeket. A kiéhezett és agyongyötört, a mindennapi betevő falat előteremtésének kínzó gondjától elcsigázott és elkeseredett munkásasszonyok elemi erővel és ösztönösen vetették magukat a péküzletek, boltok megrohamozására. A cári hatóságok azt gondolták, hogy ehégtüntetéssel állnak szembe.

Február 23-án (március 8) a nemzetközi nőnapról való megemlékezésésként a város különböző pontjain gyűléseket tartottak, amelyek sztrájkokkal folytatódtak. „A nők határozottsága — írta a Pravda március 5-én — elsőpró volt. Gyűléseket szerveztek, az utcákat előzőnlötték, leállították a villamosokat. A gyárakban, üzemekben beszüntették a munkát.”

E napon a főváros tiborgi kerületében szerveződik meg a felvonuló tüntetők első oszlopa. A vörös zászlók alatt felvonuló tömegek a város központjába tartanak. A Nyevszkij sugárúton megállnak a villamosok, a Kazanyi székesegyház előtt bolsevik munkás-forradalmárok gyűjtő hangú beszédeket mondanak.

A proletár tömegek forradalmi kezdeményezését azonnal felkarolta a Bolsevik Párt, s 23-án este a párt fővárosi bizottsága és oroszországi irodája határozatot fogadott el az általános sztrájk további kiterjesztéséről. Ujabb, a város középpontjában szervezendő tüntetésekről. Jelszó: A cárizmus megdöntése, elég a háborúból!

A cár, a mogiljovi hadfőszállásról utasítja Habalov tábornokot, hogy azonnal állítsa helyre a rendet. A cári erők a fővárosban 70 ezer csendőrrrel és 8400 főből álló kozák egységgel rendelkeznek. A frontról csapatokat vonnak össze, s számítanak a főváros helyőrségére is.

Február 23-a a forradalom első napja. Néhány nap leforgása alatt az orosz proletariátus összedönti a Romanov-dinasztia 300 éves épületét.

Szakszervezeti tanács-választás az erdőgazdaságnál

A Csongrád megyei Állami Erdőgazdaság dolgozói tegnap szombaton tartották a szakszervezeti tanács választását az újszegedi Liget vendéglőben. Eke Pál műszaki vezető, a jelölő gyűlés elnöke üdvözölte a gazdaság 620 dolgozója képviselőiben megjelent 61 küldöttet, majd Hajós János szakszervezeti titkár számolt be a szakszervezet elmúlt évi munkájáról. Elmondotta, hogy a kongresszusi munkaverseny hasznosan segítette

a gazdaság tevékenységét; a dolgozók 1 millió 300 ezer forintot takarítottak meg.

A küldöttgyűlés végül megválasztotta a 23 tagú szakszervezeti tanácsot és számvizsgáló, valamint társadalmi biztositási tanácsot és 13 küldöttet a MEDOSZ megyei értekezletre. Csongrád megyei Állami Erdőgazdaság szakszervezeti bizottságának elnöke Fáz István, titkára pedig Hajós János lett.

Siker a vasúton

A MAV szegedi igazgatóságának dolgozói jól kezdték az évet. Januárban a tervvel szemben 122 ezer 436-tal több utast és 28 ezer 742 tonnával több árut szállítottak el. Az igazgatóság területére kavicsból a tervvel szemben 10 ezer 441 tonnával, ásványolajból 2 ezer 282 tonnával, téglából pedig 2 ezer 195 tonnával többet szállítottak el.

Sziládi Sándor

Újítások az EMERGÉ-ben

A szegedi EMERGÉ gumigyár gépeit, berendezéseit a legkorszerűbbek közül válogatták építéskor. Az üzem dolgozói azonban mégis találnak újítani valót a korszerű eszközökön is: tavaly például 168 újítási javaslatot adtak be. Nagy Tibor, Matlárházi Károly és Bittó Sándor, az eddig felhasználhatatlan kondenzvizet tették újra alkalmazhatóvá s ezzel 295 ezer forint megtakarítást értek el. Tárkány Lóránd és Balázs Gábor import fenyőfát helyettesítették hazai anyaggal.

PILLANTÁS az elvégzett munkára

Szeged parasztsága a boldogulás útján

Amikor a második ötéves terv végrehajtásába belefogtunk — mint az országban mindenütt — a dolgozó parasztság Szegeden is egységesen hatat fordított a régi, megszokott egyéni életmódnak és tarsas nagyüzemi gazdálkodást választotta. Az elmúlt öt esztendő alatt világosan kiderült, hogy az új út helyesnek bizonyult.

Belterjes növénykultúrák

Szeged négy termelőszövetkezte — a Felszabadulás, a Haladás, a Móra Ferenc és az Új Élet — összesen 13 ezer 455 hold földön gazdálkodik eredményesen. 1960-ban például még csak 92 vagon kenyérgabonát tudtak eladni az államnak, tavaly ősszel pedig már 172 vagonnal. Nem azért, mert közben növekedtek a gabonával bevetett területek, hanem az ésszerű gépesítéssel, a különféle vegyi anyagok bátor alkalmazásával az országosnál is magasabb termésátlagokat értek el.

A teljes átszervezés küszöbén 2371 volt Szegeden a szövetkezeti gazdák száma, az 1965. évi zárszámadáskor viszont 2801 személyt mutatnak a nyilvántartások. Regén ugyanis a szegedi határ nagy részén külterjes földművelés folyt, a közös gazdaságok viszont a munkaigényesebb, belterjes növénykultúrákat termelik. A Haladásban például a rózsza- és a faiskola, a Felszabadulásban a zöldségkertészet, az Új Életben a paprika, a Móra Ferencben a csirkenevelés dominál a termelési és bevételi listákon.

Az ellátás segítése

A szakosításhoz hozzájárult a jó beruházási politika is. Mintegy 30 millió forintot emésztettek fel a Haladás és a Felszabadulás tsz-ek hővizfűtéssel működő primőr telepei, amelyek igen szépen jövedelmeznek. A második ötéves terv idejére esik a közös állattenyésztés nagyüzemesítése is. A Móra Ferenc és az Új Élet tsz-ek majorjaiban gyárszerű baromfinevelő telepek jöttek létre. Csúpán a Móra szövetkezet tagjai 300 ezer darab másfél kilós csirkét „dobnak piacra” évente, s ezzel jelentősen javítják a város hűselltását.

Mivel Szeged elég aszályos zónába esik, esővízpótlásról is gondoskodni kell. Öt esztendő alatt 2100 holdon öntöző berendezések épültek, főleg a zöldségtermesztés fokozása céljából. S az eredmény? A négy szövetkezet 1965-ben már 1265 vagon zöldségfélét és 152 vagon gyümölcsöt adott át szerződés szerint az államnak. A tervidőszak kezdetén jóval kisebbek voltak ezek a számok: 860, illetve 71 vagon. Zöldség- és gyümölcsféléből öt évvel ezelőtt 19,5 millió, 1965-ben pedig már 31 millió forint volt a bevételük. A szegedi közös gazdaságokban a sertéshizlalás 23 százalékkal gyarapodott, s tavaly 3057 mázsa súlyú hizót szállítottak a vágóhídra. A szarvasmarha hizlalással ennel is többre mentek: a növekedés 26,9 százalékos. Szerződéses állathizlalásból és eladásból 1960-ban összesen 9 millió 38 ezer, 1965-ben pedig 19 millió forintot vételeztek be a közösségek pénztáraiba.

Gépesítés

Egy-egy szövetkezeti gazdára a szocialista átszerve-

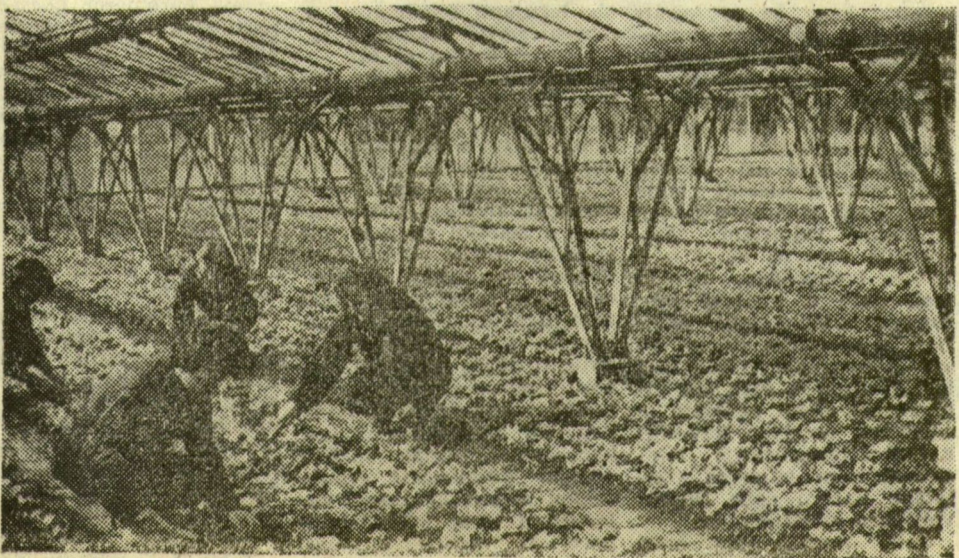
zés befejezése utáni első évtér végrehajtásába belefogtunk — mint az országban mindenütt — a dolgozó parasztság Szegeden is egységesen hatat fordított a régi, megszokott egyéni életmódnak és tarsas nagyüzemi gazdálkodást választotta. Az elmúlt öt esztendő alatt világosan kiderült, hogy az új út helyesnek bizonyult.

zes befejezése utáni első évtér végrehajtásába belefogtunk — mint az országban mindenütt — a dolgozó parasztság Szegeden is egységesen hatat fordított a régi, megszokott egyéni életmódnak és tarsas nagyüzemi gazdálkodást választotta. Az elmúlt öt esztendő alatt világosan kiderült, hogy az új út helyesnek bizonyult.

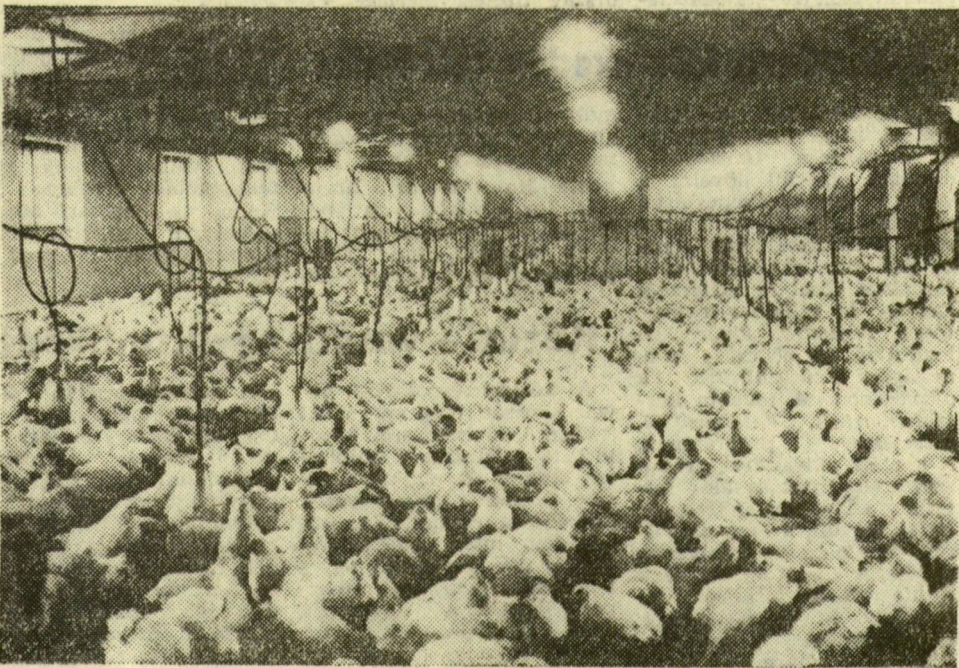
Csak vázlatos ez a kép arról, hogy Szeged parasztsága milyen eredményeket ért el rövid öt esztendő alatt. De a nehezen már túl vannak, s a harmadik ötéves terv további gazdagodást ígér.

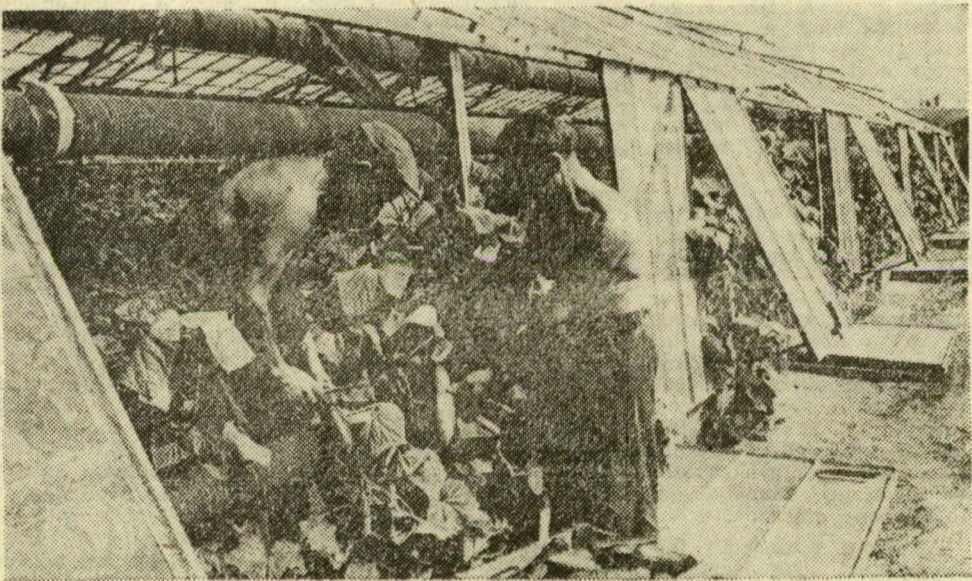
Műtrágyázás repülőgéppel

Salátagondozás a Felszabadulás Tsz üvegházának egyikében

Baromfinevelő üzem a Móra Ferenc Tsz-ben

A Haladás Tsz-ben áprilisban is szüretelnek uborkát